

[Udenrigsministeren.]

Forligsnævn, der dog ikke skulde have Myndighed til at afgøre Sagen, men kun til at afgive en Udtalelse om den. Det førte til, at man fra svensk Side gav en Godtgørelse til vedkommende Mands efterladte — han var død i Mellemtiden.

Endelig har Danmark været indviklet i en Voldgiftssag, som rejste sig deraf, at Danmark er Deltager i Gennemførelsen af nogle Fredstraktatbestemmelser om Oderens Forhold, men det er jo en Sag, som kan siges at have mindre direkte Interesse for Danmark.

Jeg tror, at dermed er angivet de vigtigere af de Sager, som har foreligget, men det er klart, at Betydningen af Aftalerne ikke paa nogen Maade kan maales derefter, i hvilke Tilfælde de kommer til praktisk Anvendelse. Det, man maa gaa ud fra, er Betydningen af selve deres Tilstedeværelse.

Der har i Folketinget været Enighed om, at selv om man naaede til Gennemførelse af den nu foreliggende Generalakt i et tilstrækkeligt Omfang, saaledes at Stat efter Stat efterhaanden sluttede sig dertil, navnlig de Stater, der har Interesse for os, vilde dette ikke uden videre betyde, at de tosidede Traktater blev overflødige, idet de vel som Helhed ikke kan siges at være mere vidtgaaende end denne — jeg ved ikke, om overhovedet nogen af dem er mere vidtgaaende —, men Forholdet er det, at denne Traktat paa adskillige Punkter har dels nogen Uklarhed, dels den Vanskelighed, at Fremgangsmaaden, som anvises dér, ikke er den allerletteste, mest hensigtsmæssige. Derfor vil man i givet Tilfælde kunne benytte tosidede Traktater med Held, selv om denne Traktat skulde faa større Tilslutning, end den hidtil har faaet.

Jeg skal altsaa i Overensstemmelse med den Forhandling, der har fundet Sted i det andet høje Ting, anbefale dette Forslag til velvillig Behandling her i det høje Ting.

Hauch: Indenfor det danske Folkesamfund er alle Danske, der føler et Ansvar, utvivlsomt enige om, at alle Tvistigheder Folkene imellem bør bilægges, uden at det fører til krigerske Forviklinger af nogen Art. Saadan som vore Forhold i det hele taget er — vort Landomraade, vor Beliggenhed —, maa det være naturligt for os at indtage det Standpunkt, og jeg ønsker i øvrigt ogsaa at fremføre her, at det utvivlsomt er mest stemmende med den danske Folkekarakter som Helhed, at Spørgsmaalene afgøres ved en Voldgift. Det er derfor ogsaa naturligt, at man fra alle Sider yder Tilslutning til

Tiltrædelse af denne Generalakt angaaende fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Tvistigheder.

Vi har, som det ogsaa fremgik af den Redegørelse, Udenrigsministeren fremsatte, traktatmæssige Overenskomster med adskillige Lande, endogsaa Overenskomster, hvorefter alle opstaaede Tvistigheder skal afgøres ved Voldgift, og i disse Konventioner er vi paa mange Omraader gaaet væsentlig videre, end man gør i den Generalakt, der foreligger her.

I øvrigt maa det siges at være en naturlig Følge af Tiltrædelsen af Kellogg-Pagten, at de Lande, der har sluttet sig til Kellogg-Pagten, enes om at lade Stridigheder, der maatte opstaa, afgøre ved Voldgift. Jeg henviser her til, at denne Pagts Artikel 1 fordømmer Krig, og i Artikel 2 gøres der udtrykkelig opmærksom paa, at al Strid, der maatte opstaa Landene imellem, skal afgøres ved fredelige Midler, uden at man i øvrigt i denne Pagt gaar ind paa Regler om, hvordan man i saa Henseende skal forholde sig.

Men alt i alt tør det paaregnes, at man overalt vil yde sin Medvirkning til Gennemførelse af det, der her er Tale om, og jeg skal paa den Gruppens Vegne, for hvilken jeg har den Ære at føre Ordet, anbefale denne Rigsdagsbeslutning til Vedtagelse saa snart som muligt.

Laurits Knudsen: Dette Forslag til Rigsdagsbeslutning gaar jo ud paa, at Danmark giver Tilslutning til en Generalakt angaaende fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Tvistigheder. Jeg har fulgt de Forhandlinger, der har været ført om denne Sag i Folketinget, og jeg er fuldt vidende om, at der fra enkelte Sider har været forlangt Oplysninger, der ogsaa beredvilligt er stillet til Raadighed. Jeg anser det for fuldt ud korrekt, at der kan være Ønsker i den Retning, navnlig naar Talen er om udenrigspolitiske Forhold; thi det er ikke saa lige til at være kendt med alt dette, som naar man beskæftiger sig med hjemligt Lovgivningsarbejde. Jeg har da ogsaa gennemgaaet den ret fyldige Betænkning, der er afgivet i Folketinget, og af hvilken man kan komme i Besiddelse af en hel Del flere Oplysninger, end man er i Stand til at skaffe sig paa anden Vis. Jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg i høj Grad har støttet mig til disse Oplysninger og i det hele til den Redegørelse, som den højtærede Minister har fremsat i Folketinget og nu her i Dag. Jeg ønsker ikke her at gaa nærmere ind paa Enkeltheder, men vil kun sige, at Sagen forekommer mig paa den